

مدیر کل

جلال الدین الحسینی مؤید الاسلام
صاحب امتیاز روزنامه هفتگی
و یومیة (جبل التین)
(عنوان مراسلات)
طهران خیابان لاله زار
نائب مدیر میرزا سید حسن کاشانی
دیر ادارة افاضیة یحیی کاشانی
غیر از روزهای جمعه همه روز
طبع و توزیع میشود

یومیة

حبل اللین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالیانه

طهران ۳۰ قران
سایر بلاد داخله ۳۵ قران
روسیه و قفقاز ۱۰ مانت
سایر ممالک خارجه ۳۰ فرانک
(قیمت يك نسخه)
در طهران صد دینار
سایر بلاد ایران سه شاهی است

قیمت اعلان مطری
دو قران است

روزنامه یومیة ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعة
بامضا قبول و درانتشارش دزخ آزاد است

پنج شنبه ۲۴ شعبان المعظم ۱۳۲۵ هجری قمری و ۱۶ مهرماه جلالی ۸۲۹ و ۱۳ اکتبر ۱۹۰۷ میلادی

کتابچه اصلاحات

(عطف بمقابل)

کمرک باید فقط یکمرته در سرحد گرفته شود چه برای صادرات چه برای واردات و حتی الامکان هم باید اجناس کمرکی کم باشد زیرا که هر چیزی که عایق تجارت و مانع دوران سریع آزادی سرمایه شود خسارت بر رعایای شاه و آرد میاورد خسارتی که بهره شاه از آن صد يك است و نود و نه قسمت دیگر بیجهت تلف میشود اگر کسی تاریخ و علم ثروت دیده باشد و ترتیب کمرکات سایر ممالک را هم بداند از او بپرسند که چه ترتیب کمرکی باید اختیار کرد که اولاً بقدر امکان عایدی دولت کم باشد ثانیاً بقدر امکان خسارت بمسلکت یعنی رعایای زیاد وارد آید ثالثاً اسم و قدرت شاه حتی المقدور در نظر مردم نفرت انگیز نباشد مختصر وسیله بدست آوریم که منتها درجه خسارت را داشته باشد یا اقل درجه فایده جواب خواهد داد این ترتیب همان است که الان در وضع مالیات ایران بخصوص در مسئله کمرکات دایر است (این کتابچه در سابق نوشته شده و قبل از قانون جدید کمرکات بوده امتیاز نشود) و باید دانست که غرض من فلان اداره یا فلان رئیس کمرک نیست من گفتگو در کایه ترتیب کمرکی که از مدتهای پیش در ایران بوده و حالا هم هست دارم و باز میگویم که این وضع بکلی باید عوض شود اجناس تجاری که بیجهت مصرف زندگانی است باید فقط يك مرتبه کمرک از آنها گرفت و حتی الامکان عده آن اجناس باید کم باشد مثلاً لوزچی و تنباکو و قهوه و قند و ابریشم و جواهر و غیره و غیره و خز و سنجاب را میتوان کمرک بست بنرخ گزاف

حتی يك وبك و فهرست اجناس کمرک بستنی و غیره را بهتر اینست که از روی علم صحیح بمقدار صادرات و واردات ترتیب دهند و از آن جمله چند فقره امتحان کرد کمرک دائمی بر آنها بگذارند و نرخ که از روی قیمت جنس بگذارند یعنی است بهمه ضرر میزند و فایده هم برای هیچکس ندارد جز اشخاص معدود در اینجا خوبست بعضی از اصول مسلمة ثروت را یادآوری کنیم کثرت مزاجت در مملکت بسته بقیمت نان است و قیمت نان میزان قیمت سایر اجناس ما بحتاج نمکی از بیل گوشت و سوخت و غیره است و کثرت جمعیت مملکت بسته بپدمه و بودین است و ثروت و قدرت و سعادت مملکت موقوف بکثرت جمعیت باشد حل نظر باین مطالب باید وضع مالیات و کمرک را تغییر داد بطوری که اسباب کثرت مکنه شود نه علت قلت جمعیت و سعادت مملکت و ضمناً باید انظار بتم که ترتیب کمرکی ایران طوری است که تجارت این مملکت کم کم بدست خارجه برود در تمام ممالک کاری میکنند که اهالی خارجه اسباب تجارت خارجه صحترا سهل داخله بشد یا افلا بهمان درجه مردم داخله باشد در ایران تجارت خارجه برداخله برتری دارند و بنابراین تمام فواید تجارت ایران را آنها میبرند و تاجر بیچاره ایرانی بستانی و روسیه و هندوستان میروند بواسطه اینکه انجا باهندی و روسی و عثمانی برابر است ولی در وطن خود نمیتواند با تاجر انگلیسی و روسی برابری کند بواسطه اینکه دولت آنها را بر او برتری میدهد مثلاً اجناس انگلیسی اگر مال تاجر ایرانی باشد تا بطهران برسد الا صد پانزده عوارض باید بدهد ولی تاجر انگلیسی فقط يك مرتبه صد پنج میدهد و جنس خود را هر جا بخواهد میبرد و همه جا کار تاجر ایرانی را در وطن او میشکند و

این البته نه مقضی عدالت نه مناسب مصلحت است که تاجر ایرانی اینقدر بالنسبه بخارجیه ضمیمه داشته باشد دولت ایران بجهت تشویق صنایع و حروری مخصوصه ایران خیلی کار میتواند بکند در سابق ایام مثلا در زمان صفویه کارخانه های دولتی موجود بود که همه قسم صنایع مخصوص ایران در آنجا تشویق میشد و استادان خوب در هر فن را شاه مزد میداد و بکار میگرفت و این اسباب میشد که صنعت ایران شهرت میکرد و اگر حالا هم صنایع ایران در فرنگستان قدری دارد از نابت همان کاریست که در عهد صفویه شده است در تمام البسه فرنگی شرح و بسطهای زیاد از کارخانه های شاهی اصفهان هست که فرنگیها تیکه آن زمان در اصفهان اقامت کرده بودند نوشته اند البته حالا هم در طهران و سایر بلاد آن کارها را بسولت میتوان کرد که صنایع و فنون مخصوصه ایران تشویق شود علی الخصوص که حالا ان اجناس در فرنگستان هم بفروش میرود مردم مؤاین بواسطه دلوسوزی دولت تمام فرنگستان را بتوسط اجناس خود فرا گرفته اند آیا جایز است که ایران که مرکز بهترین اجناس آسیائی بوده بواسطه غفلت و اهمال از خاطرها محو شود

گمان میکنم خاطر حضرت اشرفی را بواسطه طول کلام مکرر کرده باشم ولی میترسم باز شرح ناقصی داده باشم از آنچه در ایران بجهت بهبودی حال رعایا میتوان کرد در صورتیکه از جانب دولت شاهنشاهی فی الجمله توجهی شود پس در خانه از حضرت اشرفی استدعا میکنم بواسطه مشکلاتی که در اقدامات اصلاحات پیش میاید افسرده و بیدماغ نشوید مملکت را بسوی ترقی بکشانید ملاحظه خواهید فرمود که در چند سال قد مسهای سریع بر خواهید داشت اینکه مردم میگویند در راه مشکلات زیاد هست محل اعتنا قرار ندهید همیشه در راه ترقی مانع و مشکل بوده و خواهد بود تاریخ عالم نیست مگر شرح موانع و مشکلاتی که برای مردان روزگار پیش آمده و آنها از پیش بر داشته اند گمان نکنید ایران فقید است و برای اصلاح حال آن نمیتوان کاری کرد ایران از جهت مایع طبیعی و مردانگی و خدایرستی و درستکاری و بردباری و فرمان برداری و هوشیاری و پرهیزکاری و قناعت اهالی ان غنی میباشد عرض این بنده را که متجاوز از بیست سال در میان تمدن ترین ملل و پایتختهای دنیا تحصیل کرده ام باور کنید که اگر اروپای تمدن بحال حلیه ایران میافناد چندین درجه از ایران پست تر میشد سرکار شما پانگی از باهوش ترین و مؤدب ترین و مطیع ترین مردم دنیا هستید ترتیبات دولتی را درست کنید و اصول مشاغل

دولتی را فراهم نمائید و یقین داشته باشید که برای حفظ حقوق خودتان درین مملکت نه از بابت پول و نه از بابت قوت محتاج خواهید بود بقیه دارد

خلاصه مذاکرات مجلس دار الشوری

(سه شنبه ۲۲ شعبان المعظم)

چند ماده از قانون اساسی قرائت و تصحیح شده رای گرفته شد جناب رئیس اظهار داشتند که برای قرائت باقی مواد عصری زودتر باید وکلا حاضر شوند و انجمن امرا هم اظهار داشتند که عصری بمجلس مقدس برای قسم یاد کردن مشرف حوالمیم شد و بعضی از مذاکرات لازمه هم هست که باید باحضور آنها مذاکره شود عصری سه ساعت بهر طرف مانده مجلس منعقد شد لایحه از جناب ثقةالاعلام وکیل محترم شیراز قرائت شد که مشعر بود بر اجازه و رخصت خواستن از مجلس مقدس دو ماهه برای حفظ مال النجاره اش که در مرض تلف و خطر است

بعد از آن جناب رئیس اظهار داشتند که از انزلی و سمنان تلگرافی کردند که وجه اعانه بری مصیبت زدگان ارومیه جمع شده و میشود آیا مجلس تصویب می نماید این امر را یا خیر قدری مذاکره شد و گفته شد اگر از روی رضا و رغبت و میل قلبی میدهند باید تشکر و تمجید و تحسین کرده قبول نمودوا کر میخوانند بشیر این ترتیب بگیرند صحیح نیست و مجلس تجویز نکرده امر برد می نماید اما در صورتیکه این اشخاص از روی وطن پرستی و نوع دوستی مقدم بدین امر خیر میشوند با اینکه اینگونه امور اول باید از پای تخت بجای های دیگر سرایت کند و موجب تنبیه سایرین کرده باید این تنبیه و تشویق را از ایشان پذیرفت و نهایت تعجید را در حقشان اظهار کرد در این موقع هیئت محترمه امرا و سرکردگان وارد مجلس شده یسکان سکان کلام الله مجید را روی دست گواه گرفته بصورت قسمی که مشتمل بر اسما جلاله بود با صدای نیت و خلوص عقیدت از صمیم قلب باعزمی راسخ و قدمی ثابت قسم یاد کرده معاهده با خداوند نمودند که جانا ما لا سرأ جبراً قولاً فعلاً با این اساس مقدس همراه بوده در ترقی و سعادت این ملک و ملت کوشش و مجاهده نمایند بعد از آنکه تمام فرداً فرد قسم یاه کردند مجلس علنی مبدل بسری گردید

(طهران)

نجابت و غیرت اهالی هر روز يك مرده نازده بما میدهد و بر مراتب امیدواری ما با فراید و بکوری چشم کسانی که میگفتند بعد از فلان سه روز بیشتر مجلس دائر نخواهد بوه قسمی بهت و مردانگی جناب احتشام السلطنه

رئیس مرتب و منظم مشغول کار است که مزیدی بر آن متصور نیست راستی بر اشراق هیچ مجلس شورایی از بد و عالم تاکنون این نوع سرگرم کار نوده تقریباً تمام اوقات مجلس دائر و مشغول وضع قانون و تنظیم امور است ایام تعطیل مفقود شد در عرض هفته همه روزه صبح و شام منعقد و بی ترتیبیهای سابق بکلی معدوم گشته است — اعیان و امراء و سرکردگان کسال غیرتمندی و وطن پرستی خود و نجابت جنس ایران را با اطمینان ثابت نمودند کی کجا در چه تاریخ انگونه مساعدت اعیان با مشروطیت دیده شده که با تمام هستی از جان و مال در راه خدمات ملی حاضر کردند بلی روز سه شنبه روزی بود که تاریخ واقعه امروز را حفظ ابدی خواهد نمود و سیم تلسکرافی بهمه نقاط گره زمین مخابره کرد که عموم اعیان و بزرگان ایران با شوق و شرف فوق الوصف بمجلس مقدس آمده و در حضور حجج اسلام و جناب رئیس بقران مجید و اسماء الهی و شرفی و ناموس سوگند یاد کردند که با مشروطیت همراه بوده احوال و نفوس را فدای محافظت این اساس مقدس نمایند هر گس اوضاع را دیده و وقایع نگاران جرأت اروپا را حیران کننده عجب ملاحظه نموده اند چنانچه بزرگی واقع شد و پای افتخار ایرانیان بر ورق فرقدان گذارده شد آفرین بر اعیان ایران که سر متق اعیان همه عالم شدند و بدینا نشان دادند که ایرانی وقتی دست بکاری میزند باخر میرساند و پایه رفعت را بجائی مینهد که دست فلک بدو نمیرسد باری ما بوکالت از جناب عموم ملت از این اظهار برادری و غیرتمندی اعیان با شرفی خود تشکر کرده سر تا پا همه را غرق امتنان از آنان میدایم —

جناب امیر بهادر جنگ چون از یاد کرد در قسم دروغ شد پائین آمده و بموم تماشاگران که حیران قوت آنها شده بودند خطاب کرد که قرعه این فل میمون بنام من بیرون آمده دوروز دیگر بطرف اروپا حرکت کرده جان و سر برکف دست بطرف مقصود خواهم هتافت و شاید دیگر خدمت برادران زرم و با کمال شرفی جان بازی کنم شما دعای خود را همراه من سازید که از عهده این خدمت وطنی بیرون آیم عموم اظهار تشکر و امتنان از ایشان و سایر اعضاء انجمن خدمت نمودند و از این غیرتمندی مردانه سپاس گذار شدند —

طرق و موارد رانیز این انجمن محترم متمسک شده اند که امن کنند و بزودی شروع بمقصود خواهند نمود و بقیه ما خوب است راه اصفهان و ماوراء آنرا بیسار درالدوله واگذار کنند زیرا که بصیرت کامل از آن قاطداشته و زودتر از دیگران میتوانند وسائل نامین اتحادیه

را فراهم کنند —

مسئله دیگر که اظهارش خیلی لازم است آنکه انجمنهای طمران عموماً خصوص انجمن مرکزی ذره از مراحل خدمت فروگذار نکرده اینک چهارده روز متوالی است که برای گرفتن قانون اساسی وسایر مستدعیات در عمارت بهارستان متحصن گردیده اند انجمن مرکزی با تمام اعضاء و از سایر انجمنها هر یک سه نفر مقرر گردیده قسم خورده اند تا قانون اساسی را نگیرند دم بیرون نذارند این کار شوخی نیست دوست نفر آدم از خانه و زندگی و کار و شغل دست کشیده یکدل و یکزبان فریاد قانون بزنند و عمده محرک این حرکت عبوراته از اشخاص ذیل است که فدوی ملت و جان شار وطن مقدسند :

جناب حاجی ملک المتکلمین ، جناب ارشد الدوله رئیس انجمن مرکزی محمد رضاخان شجاع لشکر ناظم انجمن آذربایجان ، جناب آقا شیخ علی زرتندی ، جناب آسید محمد رضا جناب آسید یاقوب ، خداوند همگی را توفیق و تائید زیاده بر این عطا فرماید و چشم ملت را باین وجودهای خیر خواه پاک طینت روشن سازد

اسامی انجمنهای زیر بر ما در نمره آتیه درج خواهیم کرد

(اخبار ولایات داخله)

(اتزلی)

وزیر اکرم حکومت اتزلی را بعید همایون تفویض کرده اهالی بر ضد بر خواسته آقا سید علی پیش نماز حامی عمید همایون شناخته شده مردم ترد او میروند که شما باید با ما کمک در خواستن این شخص نمائید جواب میگوید اهل ولایت است بهر وسیله بود آقا را پای تلفون با از دحام برده اند در انجا صریحاً بوزیر اکرم اخطار نمودند که اتزلی بندر معتبر است حاکمش باید عالم عادل باشد جواب داد سیف الاطباء را که معین کرده بودم ماهی چهار صد تومان شما باستی باو پول سفره و مصارف لازمه بدهید چرا ندادید جواب دادند هر طوری که مجلس شورای ملی تصویب کرد حاضریم باری مطلب خیالی است همین قدر مخضرا عرض میدارد که وزیر اکرم مهلت گرفته است و این شخص موقتاً حکومت نماید تا بعد چه هود عرض میکنم

دیروز نمره ۱۱۹ یومیه حبل المتین که واقعه قتل و غارت خوی در او مندرج بود بانزلی رسیده عموم اهالی خاصه وطن پرستان را بوخت انداخته از مطالبه آن مردم خیلی کریستند و با قبایل السلطنه یدین هزاران لمن فرستادند و محرک و حامی او را نفرین میگردند الان هم که این لایحه را با داره میفرستم اهالی خیال فاسحه و غزا داری را در نظر دارند بعد تفصیل را بمعرض میرسانم ابوذر

(ارومیه)

اینروزها براریکه به توانر رسید مامورین دولت عثمانی بمرگوز و ترکور آمده اند کوبا زکی پانما که والی وان امت باسلامبولرفته بود پاشائی باو داده اند و مامور سرحد کرده اند با چند نفر دیگر بمرگوز و ترکور آمده اند و عساکر عثمانیها بجاهائی که آمده اند و تصرف کرده اند در همان جاها مستقر هستند اینکه در بعضی جرائد درج امت که عودت خواهند کرد هنوز معلوم نیست

براریکه افواست اقدامات تازه بوقوع آمده این است می گویند مامورین دولت عثمانی تمامی تفککداران و اکراد بیکرادکان را حبس کرده می نویسند و ایشانهم با کمال شوق و رغبت این امر را قبول می کنند و وجد دارند در صورت صدق آخر بولتیک این صفحات امت و مضار این امر تا گفته واضح و تا نوشته معلوم است که اکراد و عشائر سرحدات این صفحات را مامورین همسایه صاحب شوند و ایشانهم بی لجام مکمل و مسلح باغندی شک دیگر ازین صفحات باید چشم پوشید

درین دوروزه اخبار موخه تلگرافی ازخوی رسیده زیاده از حد موجب پریشانی حال شده کوبا از خوی بجهت پیشگیری از تصدیقات پسر تیمور آقا از دو طرف بجانب ماکو اردو رفته اردوی طرف غربی ماکو را وقت شب در ساعت پنج از چند طرف شیخون زده غفائاً اردو را بمیان گرفته نفوس بسیار تلف شده و هشت نفر زنده اسیر برده اند کوبا کان اقبل لسلطنه بدستگیری اکراد عثمانی اردو را تار و مار کرده اند

(اقل ابوطالب خونی)

(تلگرافی از اصفهان طهران ۱۵۱ نمره)

بتوسط انجمن محترم اصفهان حضور انبای مجلس مقدس دامت برکاتهم چه شده دولت قویشوک ایرانرا که این قسم بجهت تجاوزات یک مشت اکراد باین درجه اظهار عجز و تنکستی میکند گذشته از سی کرور اهالی ایران که درجان و مال حاضرند ایلخانی سابق قشقائی ضمیمه الدوله حاضر و متمهد است که بوصول تلگرافی پخشیدن دولت انجمن حکومتی مالیات را که علاوه بر مالیات و فروعات میگیرند بیست و پنج هزار سوار مسلح با اسلحه جدید از مال خود چهل روزه حاضر می نماید در ارومیه و مختیاری هم از لرستان و بروجرد تأییدت و پیشهزار سوار متمهدند و موقوف بامر دولت و مجلس مقدس است

(۲۱ مهر شعبان ۱۳۲۵ انجمن ملی اصفهان)

اخبار تلگرافی خارجه

بموجب خبر روتر لزکاسا بلانکا ژنرال ورده از محل اردو حرکت نموده و تا قضاة موسوم به تدورد مقارن طلوع آفتاب پیش رفته اند کایه قشون خودرا تقسیم بدو قسمت زنجیره نموده که هر قسمتی حاوی شش وسه و یاهر زنجیره دوفوج و چهار عراده توپ کوهی و آنچه سوار نظام که حاضر بود یک مرتبه شروع بجنگ نموده و چندین قسمت از عساکر اعرابرا بمبارزت طلبیده و مشغول جنگ شده و اسر نیزها نصف اعراب حمله برده و تکلی از سر راه برداشته و طرفی تدورد شناختند تا اینکه قصبه مزوره پدیدار گردید پس از آنکه اردوی اعراب را بکوله توپ بسته بیان نظام یورش برده و تکلی مراکشیانرا شکست داده و اردوی آنها را آتش زده اند بعد قشون فرانسه بار دوی خود برگشته و عده مقتولین و مجروحین آنها بسیار کم بود

تلگرافی روتر از طهران اشعار میکند که مجلس پارلمان ایران بعد از مذاکرات زیاد و مباحثات سخت تصویب نموده اند که امر شاهنشاه را اطاعت و مقابلهت نموده و هیئت وزرای جدید را در ظرف مدت دو هفته بپذیرند و اگر تا قضاة مدت موعود و وزرای مذکور بطور مطمئن واقع نشوند تغییر داده شده و در عوض هیئت جدیدی انتخاب شود

(اعلان ازخوی)

چون بعضی از مشترکین از برای آتونه سالیانه جرائد فوق العاده بنا محه مینمایند و بعضی بعد از گرفتن چند نمره روزانه را پس میدهند احتراماً اسمی از این اشخاص نمیریم بهر این اکر از این اشخاص این طرز وقوعات بروز کرد لایذ هستم بداره باسم و رسم عرض میکنم لهذا از عموم مشترکین عظام خواهشمندم که بدون معطلی بموجب قبوضات سالیانه آیونه جرائدرا میردازند که باعث تعطیل نبوده باغند (وکیل جرائد خوی ابراهیم)

(اعلان)

د کتر استیانیان حکیم مخصوص دندانسازی اعلی حضرت همایونی در خیابان علاء الدوله رو بروی خانه امیر نظام کارخانه دندانسازی خیلی ممتاز و مکمل باز نموده و قبول می نماید همه جور ناخوشیهای دندان را معالجه نماید بطرز بسیار امریکائی و هم روز صبح از ساعت هشت الی دوازده فرنگی و بعد از ظهر از ساعت دو الی شش فرنگی در محل معروض برای رجوع کتندکان حاضر است

(حسن الحسینی الکاشانی)